

PROTIVÁLCE

VÁLY ZVÁLÍ VÁLKY CHVÁLY
PROTIVÁLEČNÝ ARGUMENTÁŘ

HUDEBNÍ
NAUŠKA

Protiválce

Vály, co zvalí války chvály

Válka.

K čemu je to dobrý?

Destrukce, ztráta lidství, neštěstí, bolest, smrt...a taky peníze a moc. Dějiny lidské společnosti jsou často popisovány jako dějiny vojenských tažení, vítězství a proher mocných vládců a velkých vůdců.

Jako poučení o světě pro běžného člověka nic moc...

Ve světlých chvílích na to konto uvědomějí lidé přicházejí s myšlenkou, že bychom se měli poučit z naší minulosti – z minulých chyb, jako jsou třeba miliony promarněných životů ve válkách. Kýženému poučení navzdory jsou tu však války stále s námi. Jsou ničivější a plýtvavější, automatizovanější a odlidštěnější, potenciálně definitivnější, v přímém přenosu sledovanější, společnost rozděl-a-panujícíjší.

Ponaučení z minulosti jaksi nenastává.

Chrastění zbraní nedokáží zabránit ani zlidovělá moudra, ani intenzivní vzdělávání, ani „v našem zájmu volení“ politici a nepřekvapivě ani všeurčující globálně propojená ekonomika, opírající se o racionalitu konání do ní zapojených aktérů.

Přicházíme do tohoto marastu s protiválci, písňemi, které válčují mýty o její prospěšnosti – ne snad proto, že bychom si mysleli, že když se výše zmíněným institucím nedaří lidstvo nasměrovat k míru, podaří se to nám tímto skromným zpěvníčkem...přicházíme s nimi proto, že si myslíme, že mlčet ničemu nepomáhá a hlavně proto, že víme, že hudba – třeba na rozdíl od peněz – lidi spojuje.

Nuže, zaspívejme si společně proti válce a zpívejme spolu pro mír!

Mýtus 1.: Všechno zlý je k něčemu dobrý

Tváří v tvář rozběsněné válečné bestii, která je dílem jen a veskrze lidským, je na místě se ptát, k čemu je tohleto dobrý? ...a tak se tedy ptáme: K čemu, no? K čemu je to dobrý?

Někomu to přinese peníze (že, pane Strnade?), někomu moc a respekt v bázni, (že, hvězdo rudá, bílá, žlutá či šesticípá), někomu falešnou sounáležitost nebo identitu (v umělém lůně národa či institucionalizované víry).

Ale ruku na srdce: Radost zabíjení nikomu neudělá, Lásku moc ani zvůle nepřivábí, o blížní – ať už v barvách tvých a nebo cizích – tě boj spíš připraví, okouzlení z destrukce nekouká a Život se jeho ničením nikam dál neposune.

Přínosy a ztráty války jak vidno nesnesou srovnání. Víme to. Řekněme tedy nahlas, k čemu je to dobrý:

Vál-ka! Kdo ví to? K čemu je válka?

G#m

Dobře vím, že na nic!

Vál-ka! Kdo ví to? K čemu je válka?

Absolutně na nic!

Válka život nedává, ta může ho jen vzít.

Mysli na to pokaždé, když slyšíš bubny znít.

Život krátký je a vzácný, abys ho v boji promrhal,
penězům a štvání mocných svou duši zaprodal.

Vál-ka! Kdo ví to...

...Absolutně na nic!

Nepřítel je za branami, prý se musíš rvát,
nechat v sobě umřít lidství, na jatka se hnát.
Pro mír, lásku a pochopení, prý v srdci místo není.
Pomník, frčky a metály – po smrti „vzácné“ jmění.

Vál-ka! Kdo ví to...

...Absolutně na nic!

Válka život nedává, ta může ho jen vzít.

Mysli na to pokaždé, když slyšíš bubny znít.

Pro národ a ideály, můžeš v zemi hnít
nebo směj se, zpívej, tancuj s námi, žij a nechej žít.

Vál-ka! Kdo ví to...

...Absolutně na nic!

Vál-ka! Kdo ví to...

...Absolutně na nic!

Mýtus 2.: Je třeba se bát a před nebezpečím se bránit

Nebezpečí číhá na každém kroku! Nikdy nikomu nevěř! Nedáš dostaneš! Silnější pes...však vy víte co! Je prostě třeba se bát a pro všechny případy se bránit. A nejlepší obrana je útok.

Jednoduchá logika ochrany před všudypřítomným ohrožením, jež nám přináší nepřátelský svět, atakuje naše nejhlubší pudy a s překvapivou lehkostí proměňuje ministerstvo války a zbrojení v ministerstvo obrany, zbraně mění v obranné prostředky a užívání těchto prostředků za účelem ochrany osob, ba dokonce i jejich majetků ustavuje jako nezpochybnitelnou danost a základní lidské právo.

Příběh o nebezpečném světě a zlých lidech je však jen jedním z mnoha – představte si například příběh o světě, který se o vás postará, a dobrých lidech, kterým lze porozumět, a se kterými lze společně hledat cestu k přátelskému soužití, svět, kterého není třeba se bát...zní to jako pohádka, že? ...ale vězte, že jaký příběh o světě si vyberete, takový se můžete pokoušet i žít.

Jsou tady zlé časy,
měla bych se asi,
měla bych se asi bát.

Dm | Dm | C | Dm

Propaganda umí
strachu, hrůzy tuny
na podnose masám dát.

Není to příjemné pomyšlení,
když na vás války drak zuby cení.
Není to příjemné mládí,
když vás ve strachu žít svádí.

B C | Dm

Měla bych si lehnout,
ohořet a zhebnout,
truhláře si k lůžku zvat...

...však!

At' si zuby cení –
ten drak vůbec není,
takže můžem klidně spát!

Není to příjemné pomyšlení,
když na vás války drak zuby cení.
Já chci mít příjemné mládí,
kdy mě mír k radosti svádí.

Mýtus 3.: Ženám se vojáci a jejich hrdinství líbí

Válka je sice rodu ženského, ale genderu spíše mužského, a ten neváhá na svou obranu vytáhnout argument ženou...my pro vás zvalcovali poměrně konzervativní, ale jistě dostatečně ilustrativní žensko-argumentační proválečný triptych „líbí-imponuje-slabe“. První argument ženou se týká toho, co se jí líbí.

Ženám se líbí hezké věci. Třeba boty, utržená květina, třpytivé věcičky nebo voják někam hrdinně jdoucí. Takový voják má pěknou uniformu, nablýskané holínky, velkou pušku, hezký sestřih, ostrý pohled...a tak by se dalo ještě dlouho pokračovat, prostě radost na něj pohledět! Když se k té kráse navíc přidá nějaká ta válka, ve které může voják svoje hrdinství předvést, tak je to teprve Něco! Něco, po čem musí žena toužit. Proto správný muž ani na chvíli nezaváhá a musí jí to Něco dát.

A co si o tom myslí ženy?

Zas mi říkal, že má Něco pro mě.

E7 | E7 | E7 | E7

A to Něco, že prý válka je.

E7 | E7 | E7 | E7

Já však nechci žádnou válku v domě!

A7 | A7 | A7 | A7

Přináší jen žal a výdaje.

E7 | E7 | E7 | E7

Mám proti válce boty,

G | E

ty chrání lidskost mou.

G | E

Ty boty vždycky jdou

G | E7

a všechny pušky rozšlapou.

Žiju v míru díky těmto botám,

žiju v míru zásluhou těch bot.

Často sice plukům hlavy motám,

botám ale šiky nejsou vhod.

V těch botách ráda šlapu,

když vidím válku zlou.

Ty boty vždycky jdou

a všechno hnusný pošlapou.

Tyhle boty nosím někde v duši.

Někde v duši, ne však na nohou.

Jsou tam dole, tam kde Lásku tušíš,

od válčení lidem pomohou.

V těch botách ráda šlapu,

a tak se mocným mstím!

Já v těch botách jdu,

a tak jim šlapu po štěstí!

Mýtus 4.: Ženám imponuje síla

Druhá část žensko-argumentačního triptychu se věnuje tomu, co ženě imponuje:

Ty máš čáry, no, tadyhle na papíře, jakože ten obrázek...no, hezký to máš...ale já mám svaly! A to je víc!

Aj, sis pořídil prkno s hřebíkem! Chápu, to je víc, než svaly...ale já jsem si pořídil větší prkno, s větším hřebíkem! A to je víc než to tvoje malé prkno s malým hřebíkem, muhehe!

Hele, co to tam máš? - to je bouchačka? Myslíš, že to je víc, jo? Tak zírej na můj kulomet! Ten je nejvíc!

Takže tankem ty na mě!? ...tak to je víc než kulomet, to zas jako jo...tak víš co, sežer mou bombu! Hahá!

Že máš větší bombu? Já mám ještě větší bombu!!! Atomovka? - té já se směju, mám vodíkovku! A mám jich tisíc! Tisíc tisíců!!! A míří na každou centimetr tohoto světa a na každého živáčka na této planetě!!! A zničí všechno! A na vždycky! A v hrozný agónii! A zničím to JÁ, protože jsem NEJSILNĚJŠÍ!!!! Jáchachachá!!!

Síla. Imponující, není-liž pravda?

A co si o tom myslí ženy?

Já mám radši lásku nežli bombu,
s láskou taky daleko dál dojdu.
Já mám radši lásku nežli válku
raketou řízenou na dálku.

A radši slunce, nežli atomovou bombu,
zbrojení a za penězi honbu.
Já mám radši slunce nežli válku,
spálím se spíš radši na koupálku.

Ne, bombu ne! To radši lásku jémine!
Ne, bombu ne! Ta aspoň žádného nemine.
Ne, bombu ne! Atomy tu nechceme!
Ne, bombu ne! Dík-a-čau, bombermane!

C G | Am | F | G
C G | Am | F G | C

Já mám radši lásku nežli bombu,
proto mám ráda tadyhle Tondy.
Já mám radši lásku nežli válku,
ta se dělá lépe v obýváku.

Já má radši Tondy nežli bombu,
věnuje se kytarě a kombu.
Nebudeme žít z válečných fondů,
a nechci ve svém těle střely sondu.

Ne, bombu ne! To radši lásku jémine!
Ne, bombu ne! Ta aspoň žádného nemine.
Ne, bombu ne! Atomy tu nechceme!
Ne, bombu ne!

Dík pane Bidene!
Dík pane Putine!
Dík Netanjahu-e!
Dík Vám, Erdogane!
Dík pane Kim Kime!
Dík štváčům, co jich je!

Mýtus 5.: Musíme ochránit naše ženy!

Třetí částí našeho žensko-argumentačního triptychu je klasický argument ochranou našich žen. Argument můžete v emotivnějších diskuzích často slyšet doplněný o informaci, že je potřeba ženy chránit, protože jsou slabé. Pravděpodobně proto, aby vynikla síla mužů, která – jak jsme si vysvětlili před chvílí – prý ženám imponuje.

Argument ochranou našich žen, jakkoliv je hojně používaný, stojí zároveň nejvíce na vodě: je zřejmé, že kdyby se pořád nechrástilo zbraněmi a netáhlo do války, nikdo by nikoho před nikým nemusel chránit. Muži-ochránci by nemuseli padnout v boji a ženy by nemusely čekat, jak a na koho to celé dopadne. Je to natolik zjevné, že lze vážně pochybovat o tom, že ti, jež vydávají rozkazy a posílají muže na smrt, konají tak s úmyslem kohokoliv ochránit. Tyto úmysly však z nepochopitelných důvodů nebývají podrobovány kritice a zkoumání, ženy je prostě potřeba ochránit, a tak se motáme v nekonečných kruzích smutného čekání, slz a na hroby pokládaných povadajících květů.

Kdo těm růžím vůni vzal, kdo vzal ženám šťastný smích?

Kdo těm růžím vůni vzal, čím je to hřích?

Kdo ty růže pochopí, slzami je pokropí,
neboť jsou povadlé, neboť jsou povadlé.

F | Dm | B | C
F | Dm | Gm | C
F | Dm | B | C
B | F | B | C | F

Kdo těm ženám úsměv vzal, kdo vzal ženám šťastný smích?

Kdo těm ženám úsměv vzal, čím je to hřích?

Co jim muže odvedli, ženám vlasy pobledly,
zbělely čekáním, zbělely čekáním.

Kdo těm ženám muže vzal, kdo na vlasy sypal sních?

Kdo těm ženám muže vzal, čím je to hřích?

Jejich muže rozkaz vzal, do války je povolal,
pro velké vítězství, pro velké vítězství.

Kdo těm mužům život vzal, na hrob jim dal bílý kříž?

Kdo těm mužům život vzal, nepochopíš...

Jejich život zkosila, jedna válka zběsilá,
snad byla poslední, snad byla poslední.

Kdo na hroby růže dal, kdo musí sám dále žít?

Kdo na hroby růže dal, kdo to moh být?

Ženy, které potají kapesník si schovají,
Je plný trápení, je plný trápení.

Kdo těm růžím vůni vzal, kdo vzal ženám šťastný smích?

Kdo těm mužům život vzal, čím je to hřích?

Kdo mou píseň pochopí, růže vodou pokropí,
zas růže zavoní, zas růže zavoní.

Kdo těm růžím vůni vzal? Marta Kubišová pokládá vyčítavou otázku armádním velitelům, kterým nezbyvá než trapně mlčet

Mýtus 6.: Potřebujeme hrdiny

Hrdiny potřebujeme, proti tomu se asi nedá nic říct – dělají hrdinství, často dobře vypadají, jsou nám ostatním vzorem a vezmeme-li si je za své, můžeme na ně být hrdí. Klíčová otázka ale zní: Jaké hrdiny vlastně potřebujeme? Jsou to opravdu hrdinové váleční? Takoví, kteří za svoje hrdinství platí cenu nejvyšší – ukončením života vlastního či cizího?

Následující chmurozpěv pojednává o několika takových smutných válečných hrdinech. Vypráví o setkání zmrzačeného veterána s padlými kamarády na stinném hřbitově plném vzpomínek. Ani padlé kamarády, ani ztracené veteránovo zdraví už nikdo nevrátí. Zbývá jen smutný povzdech nad zbytečnou ztrátou.

Zde je na místě, radikálně se vymezit: Takovéto hrdinství nemůžeme potřebovat a po nikom chtít! Potřebujeme jiné hrdiny, hrdiny všedního dne, kterým je život a zdraví odměnou namísto cenou!

Na na na na na na na...

C Ami | F C

Najdem ti místo, kde se oči mhouří,
kde horké slunce do nápojů nepíchá,
kde vítr snáší stovky starých vzpomínek
okolo nás a říká:

C | Ami | Emi | Dmi
C | Ami | Emi | Dmi
G | F | C | F
G | F G

Můžete zkoušet, jak vám sláva teď chutná
a klidně se dívat, jestli někdo nejde,
někdo, kdo ví, že už tady ležíte
a řekne: Nazdar, kluci!

Mám jednu ruku pouhou...
Mám jednu ruku pouhou...

C Ami | F C

Posaď se k nám, necháme tě vymluvit
a vzpomenout si na hrdinné úkoly.
Tu ruku nám dej, ať odpočívá v pokoji...

C | Ami | Emi | Dmi
C | Ami | Emi | Dmi
G | F | C | F G ...

...tam, na tom místě, kde se dobře není...

C | Ami | Emi | Dmi

Na na na na na na na...
Mám jednu ruku pouhou...
Mám jednu ruku pouhou...
Mám jednu ruku pouhou...

C Ami | F C

Mýtus 7.: Válčit je lidskou přirozeností

Lidé už jsou prostě takoví, šelmy a dravci. Lovci, po právu hrdě dlící na vrcholu potravní pyramidy. Už od mala je můžeme sledovat, jak se navzájem decimují v krvelačných hrách...a co se v mládí naučí, ve válce jako když najdou!

Ale, vězte, že v těchhle hrách se děti především teprve učí dohlédnout důsledků svých činů, a mějte na paměti a nedivte se, že se učí nápodobou.

C | G/H | Am | E

Na malém plácku
děti si hrají.
Hrají si na válku,
všechno už mají:
Stejnokroj z tepláků
větší než na míru,
dřevěný pistole,
čepice z papíru.
A bitva za bitvou,
tak to jde dokola,
až potom najednou
něčí hlas zavolá:

Zastavte válku!
Maruška brečí...
dostala kamenem
při naší zteči
Co jste to za vojsko,
když místo střílení,
do svých nepřátel
házíte kamení?
Na to my nehrajem,
vy nám to kazíte
nedbáte pravidel
a pak se divíte...

Na velkém plácku
hrají si dospělí,
jen místo dřevěných,
hračky maj z oceli.
Ocel se zarývá
do kůry stromů,
desítky jizviček
a blesky hromů.
Některým na duši,
některým do těla,
vypálí znamení...
Proč nikdo nevolá?

Zastavte válku!
Maruška brečí...
dostala kamenem
při naší zteči
Co jste to za vojsko,
když místo střílení,
do svých nepřátel
házíte kamení?
Na to my nehrajem,
vy nám to kazíte
nedbáte pravidel
a pak se divíte...

Shrnutí: Válka je vůl!

Proválečné mýty zvalcovány.

Všechno zlý není k něčemu dobrý, možná to může být dobrý pro někoho, ale když se koukneme pořádně, vidíme, že je to dobrý spíš jen pro jeho peněženku a ego.

Strach, ten pak těmto válkychtivým slouží především jako mocný nástroj k rozdělení a opanování lidí.

Ženy si o tom všem myslí svoje.

Děti do toho netahejte.

Hrdiny nepotřebujeme krvelačné ani mrtvé, ale takové, kteří dokáží čelit každodenním nesnázím a zvládají pečovat o svoje blízké a okolí.

Verdikt je jasný: válka je vůl...a vy, kdo to nevidíte, hledejte se zprávou kůl, at' sami jako on neskončíte.

A | G | Em

Napsal si někdo na starej kůl
prostinkej nápis: Válka je vůl!
Před kůlem stojím, čepici smekám,
v očích mám slzy a pak si klekám,
modlím se za ty, kteří ten kůl
nevidí a nečtou, že válka je vůl.

Inspirace: Jak léčit válku?

Teď, když máme zanalyzováno a víme, že válka je vůl, a že je beze vší pochybnosti nepřijatelná, můžeme se směle pustit do její léčby!

Léků na válku samozřejmě existuje celá řada a my rozhodně nechceme tvrdit, že naše cesta je ta ze všech nejsprávnější. Je prostě jednou z mnoha. Naši cestu, vedoucí od lesa symbolizujícího stabilitu a bujnost života k rozkvetlým lučinám plným a vstřícných vztahů, proto předkládáme především jako zdroj inspirace a téma k diskuzi.

Věříme, že si všichni zvládnou najít svou cestu k léčbě války, a že nakonec přecejem láska zvítězí nad vojensko-průmyslovým komplexem mocně podporovaným propagandistickou mašinérií amorálními pracháči vlastněných mediálních domů a krytým zaprodanou hulvátskou politickou reprezentací.

(Portét ČR, 2024, kolorován všemi vrcholnými představiteli státu, schvalujícími pro potěchu extrémních nacionalistických pravičáků a za chrochtání zbrojařů systematické masakrování civilistů v Gaze)

Válka, to je nemoc zlá, každý na ní svůj lék má,
poslechnete, jak jsem na to od lesa šel já.

F C7

Rozhod jsem se léčit válku NENÁSILÍM,
přivolám tak aspoň tisíc příměří. a-a-á
A pak s vámi soudek vína rád posdílím
a počkám až svět v ten přístup uvěří.

**F | B F
C7 | F C7**

NENÁSILÍ - cestu k míru ti ukáže jednou pro vždycky.
NENÁSILÍ - ku vině a trestu bývám skeptický, ale fakticky!

**B | F F7
B | F | Gmi C7**

Pro tvé oko, ba i do úst: NENÁSILÍ!
Neuvidíš lid se trápit nelidsky.

D7 | G | C | G | D7 | G

La-la ...

NENÁSILÍ - cestu k lidem ti ukáže jednou pro vždycky.
NENÁSILÍ - světa pojetí královské, úkol nadlidský.. :(
...ne však prakticky:

**C | G G7
C | G | Ami D7**

Kdybych jen chtěl, tak svět změním NENÁSILÍM,
nemuselo by to končit tragicky. a-a-á
Řek bych rázně "Ahoj!" míru a vězte, milí,
že za všechny svoje prachy:

G | D7

Nakoupil bych hlínu a pěstoval, inu,
jen míru květinu, tu a žádnú inú,
rostla by napravo, rostla by nalevo..
Pro tebe, můj světe, mám to sladký slovo:

NENÁSILÍ, cesta NENÁSILÍ, nenenenene
NENÁSILÍ, cesta NENÁSILÍ.

C | G | D7 | G

Lékořice, popkulturní hrdina z dob studené války, (sv.) Václav v opojení vonnou bylinou vidí jasně a zřetelně, jak na to

NaZemi | nazemi.cz

NaZemi & konflikty | nazemi.cz/konflikty

Hudební Nauška | nazemi.cz/hudebni-nausika